

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»
(назва освітньої компоненти)
для здобувачів вищої освіти 3 курсу
освітньої програми «Клінічна фармація»
(назва освітньої програми)
спеціальності «226 Фармація, промислова фармація»
(шифр, назва спеціальності)
спеціалізації «226.01 Фармація»
(шифр, назва спеціальності)
галузі знань «22 Охорона здоров'я»
(шифр, назва галузі знань)
другого магістерського рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

ВИКЛАДАЧ

Філімонова
Наталія
Ігорівна

megiddo@ukr.net

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра мікробіології, вірусології та імунології.
- 2. Адреса:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, 3-й поверх, т. 057-706-30-67.
- 3. Веб-сайт:** http://microbiology.nuph.edu.ua/?page_id=846
- 4. Інформація про викладача:** **Філімонова Наталія Ігорівна.**
Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 37 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 37 років. Читає курси: «Мікробіологія, вірусологія та імунологія з мікробіологічною діагностикою», «Мікробіологія з основами імунології», «Інфекційні хвороби», «Епідеміологія хвороб», «Тропічні інфекції», «Епідеміологія та фтизіатрія з оцінкою результатів досліджень».
Наукові інтереси: бактеріологія, вірусологія, патофізіологія, імунологія, інфекційні хвороби.
- 5. Консультації:** проводяться щоденно в режимі on-line.
- 6. Анотація освітньої компоненти:** навчальна дисципліна «Інфекційні хвороби» є вибірковою дисципліною для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація, освітня програма «Клінічна фармація». Форма оцінювання – залік.
- 7. Метою** викладання освітньої компоненти «Інфекційні хвороби» є з'ясування закономірностей сучасного перебігу патологічного процесу при інфекційних захворюваннях на

основі вивчення розповсюдженості інфекційних захворювань у світі та Україні, етіологічних чинників, механізмів та факторів їх передачі, основних ланок патогенезу, виявлення взаємозв'язків між клінічними особливостями перебігу та станом імунної системи, ускладнень, що обтяжують їх перебіг, принципів діагностики та лікування цієї категорії хворих на теренах доказової медицини.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК05. Здатність збирати, аналізувати та оцінювати клініко-фармацевтичну інформацію на підставі даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для прийняття клінічних рішень; здійснювати консультування та фармацевтичну опіку лікаря під час вибору та призначення лікарського засобу на засадах доказової медицини; організовувати та проводити оцінку медичних технологій.

ФК06. Здатність проводити інформаційну та санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, інфекційних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню (самодіагностики із застосуванням сучасних діагностичних тестів) та підвищенню прихильності до лікування цих захворювань; брати участь в організації та проведенні масової вакцинації під час епідемій та пандемій; забезпечувати адміністрування антимікробних препаратів в закладах охорони здоров'я.

ФК07. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних і безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту, фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних і хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування, керуючись даними про стан здоров'я конкретного пацієнта.

ФК08. Здатність здійснювати домедичну допомогу пацієнтам при невідкладних станах та постраждалим в екстремальних ситуаціях.

ФК09. Здатність брати участь в організації та забезпеченні роботи системи фармаконагляду в ЗОЗ; здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно з даними щодо їх клініко-фармацевтичних характеристик.

ФК10. Здатність брати участь у організації та проведенні клінічних досліджень лікарських засобів, в тому числі дослідження біоеквівалентності, здійснювати контроль якості проведення клінічного

дослідження у відповідності до вимог Належної клінічної практики та чинного національного законодавства.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 04. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 07. Збирати необхідну інформацію щодо розробки, виробництва та раціонального застосування лікарських засобів, прийняття клінічних рішень, використовуючи фахову літературу, патенти, бази даних та інші джерела; систематизувати, аналізувати й оцінювати її, зокрема, з використанням статистичного аналізу.

ПРН 09. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на

власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової клінічної фармації та дотичних галузей.

ПРН 10. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 11. Аналізувати та оцінювати клініко-фармацевтичну інформацію та приймати клінічні рішення на підставі даних клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень; здійснювати консультування та фармацевтичну опіку лікаря під час вибору та призначення лікарського засобу на засадах доказової медицини; організовувати та проводити оцінку медичних технологій

ПРН 12. Проводити інформаційну та санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань внутрішніх органів, інфекційних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню (самодіагностики із застосуванням сучасних діагностичних тестів) та підвищенню прихильності до лікування цих захворювань; брати участь в організації та проведенні масової вакцинації під час епідемій та пандемій; забезпечувати адміністрування антимікробних препаратів в закладах охорони здоров'я.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН 14. Надавати домедичну допомогу пацієнтам при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях

9. Статус освітньої компоненти: вибіркова

10. Пререквізити освітньої компоненти: «Інфекційні хвороби» вивчається здобувачами вищої освіти третього року навчання і базується на знаннях одержаних при вивченні філософії, біології, біофізики, фармацевтичної ботаніки, латинської мови, неорганічної хімії, мікробіології з основами імунології, біологічної хімії, органічної хімії нормальної анатомії та фізіології людини, патологічної фізіології та інтегрується з цими дисциплінами.

11. Обсяг освітньої компоненти:

Термін, форма навчання	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин на освітню компоненту			
		загальна	лекції	практичні заняття	самостійна робота
ЛДб 19 (3.10 д)	3	90	9	24	57

12. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Зміст програми навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Інфекційні хвороби.

Змістовий модуль 1. Характеристика інфекційних хвороб бактеріальної та грибової етіології. Основні методи лабораторної діагностики. Профілактичні та протиепідемічні заходи.

Тема 1. Характеристика кишкових інфекцій бактеріальної етіології (ешерихіози, черевний тиф, сальмонельоз, дизентерія, ботулізм).

Особливості бактеріальних кишкових інфекцій; ланки патогенезу, симптомокомплекс,

диференційні ознаки, що притаманні кишковим захворюванням бактеріальної етіології, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи; система епідеміологічного нагляду при кишкових інфекціях бактеріального походження.

Тема 2. Характеристика бактеріальних інфекцій дихальних шляхів (туберкульоз, дифтерія, коклюш, менінгококова інфекція, скарлатина).

Особливості бактеріальних інфекцій дихальних шляхів; ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні респіраторним захворюванням бактеріальної етіології, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду при бактеріальних інфекціях дихальних шляхів.

Тема 3. Характеристика інфекцій з групи ЗПСШ (сифіліс, гонорея, хламідіоз).

Особливості інфекцій, що передаються статевим шляхом; чинники інфекцій, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за інфекціями з групи ЗПСШ.

Тема 4. Характеристика інфекцій з контактним механізмом передачі (правець, короста, бешиха).

Особливості інфекцій з контактним механізмом передачі; чинники інфекцій, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за інфекціями з контактним механізмом передачі.

Тема 5. Епідеміологічна характеристика інфекцій з контактним механізмом передачі грибової етіології (епідермофітія, фавус, мікроспорія).

Особливості інфекцій з контактним механізмом передачі; чинники інфекцій, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за інфекціями грибової етіології з контактним механізмом передачі.

Тема 6. Характеристика зоонозних інфекцій (сибірка, туляремія, кампілобактеріоз).

Особливості зоонозних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за зоонозними інфекціями.

Тема 7. Характеристика карантинних інфекцій (холера, чума).

Особливості карантинних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за карантинними інфекціями.

Тема 8. Характеристика шпитальних інфекцій.

Особливості шпитальних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за шпитальними інфекціями.

Змістовий модуль 2. Епідеміологічна характеристика інфекційних хвороб вірусної та протозойної етіології. Гельмінтози. Основні методи лабораторної діагностики. Профілактичні та протиепідемічні заходи.

Тема 9. Характеристика кишкових інфекцій вірусної етіології (вірусні гепатити А, Е, поліомієліт).

Особливості кишкових інфекцій вірусного походження; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за кишковими інфекціями вірусного походження.

Тема 10. Характеристика вірусних інфекцій дихальних шляхів (грип, парагрип, кір, краснуха, вітряна віспа, паротит).

Особливості вірусних інфекцій дихальних шляхів; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за вірусними інфекціями дихальних шляхів.

Тема 11. Епідеміологічна характеристика вірусних кров'яних інфекцій (СНІД, вірусні гепатити В,С).

Особливості вірусних кров'яних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за вірусними кров'яними інфекціями.

Тема 12. Характеристика трансмісивних інфекцій (малярія, висипний тиф).

Особливості трансмісивних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за трансмісивними інфекціями.

Тема 13. Характеристика карантинних інфекцій (жовта лихоманка, лихоманка Ебола).

Особливості карантинних інфекцій; чинники інфекцій, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні захворюванням цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за карантинними інфекціями.

Тема 14. Гельмінтози: характеристика цестодозів (трихінельоз, гіменолепідоз) та нематодозів (ентеробіоз, аскаридоз).

Особливості гельмінтних інвазій; характеристика гельмінтів, особливості епідемічного процесу, ланки патогенезу, симптомокомплекс, диференційні ознаки, що притаманні інвазіям цієї групи, етапи та методи лабораторної діагностики, основні профілактичні та протиепідемічні заходи, система епідеміологічного нагляду за гельмінтозами.

13. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань.

Контроль змістових модулів: усне опитування, складання тестових завдань. *Форма семестрового контролю:* семестровий залік, семестровий екзамен

Умови допуску до контролю змістових модулів: Для допуску до контролю змістового модуля необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми заняття змістового модуля, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять.

Умови допуску до семестрового контролю: Поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS. Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: <i>Характеристика інфекційних хвороб бактеріальної та грибової етіології. Основні методи лабораторної діагностики. Профілактичні та проти-епідемічні заходи.</i> - оцінювання тем: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, усне опитування).	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: <i>Епідеміологічна характеристика інфекційних хвороб вірусної та протозойної етіології. Гельмінтози. Основні методи лабораторної діагностики. Профілактичні та протиепідемічні заходи.</i> - оцінювання тем: робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, усне опитування).	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

15. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагиату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки. Політика щодо дедайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою

для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи. Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

<p>Обов'язкова література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інфекційні хвороби з епідеміологією та лабораторною діагностикою: навч. посіб. для студ. вищ. фар мац. навч. закл. / І.Л.Дикий, Н.І.Філімонова, О.Г.Гейдеріх. – Х.:НФаУ: Золоті сторінки, 2013. – 144с. 2. . Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. 2-евид. 2018. 688 с. 3. Мікробіологія : підр. для студ. вищих навчальних закладів / Н.І. Філімонова, Л. Ф. Силаєва, О. М. Дика [та інш.]; за заг. ред. Н. І. Філімонової. - 2-е вид. - Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2019. - 678с. 3.
<p>Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виноград Н.О., Васишин З.П., Козак Л.П. Загальна епідеміологія. Київ. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. 200 с. 2. Виноград, Н. О. Спеціальна епідеміологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / Н. О. Виноград, З. П. Васишин – Київ : Медицина, 2014. – 344 с. 3. Епідеміологія вірусних інфекцій . Курс лекцій: Навч. посібн./ Андрійчук О.М.– К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2013. –132 с. 4. Oxford handbook of infectious diseases and microbiology https://www.pdfdrive.com/oxford-handbook-of-infectious-diseases-and-microbiology-e158084200.htm
<p>Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти</p>	<p>Department of Microbiology, Virology and Immunology of NUPh. https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3735</p> <p>2. Scientific library of NUPh. http://lib.nuph.edu.ua</p> <p>3. Інфекційні хвороби. Курс лекцій : навч. посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т. В. Чабан [та ін.] https://www.onmedu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1285/NikitinInfekciyni.pdf</p> <p>4. https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/inf-patol/issue/archive Журнал інфекційні хвороби</p> <p>5. http://www.imj.kh.ua/sections/13/infectious-diseases Міжнародний медичний журнал</p> <p>6. https://studfile.net/preview/5857011/</p>
<p>Система дистанційного навчання Moodle</p>	<p>https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1673</p>

17. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний методичні матеріали (ситуаційні задачі, алгоритмдіагностики інфекційних захворювань, кейси).